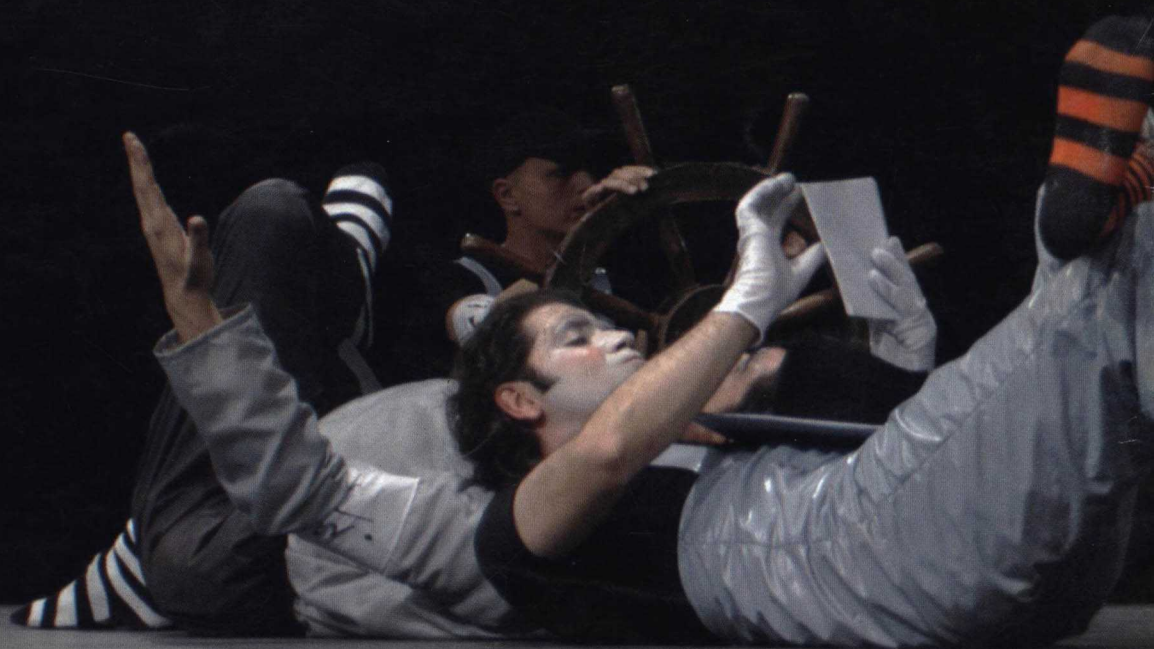




روزنامه
بیست و سومین جشنواره
بین المللی تئاتر فجر
پنجشنبه ۷ بهمن ۱۳۸۳



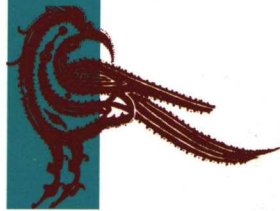
روز هشتم
لطفاً چراغ‌ها را خاموش نکنید
عبور از گذرگاه شصتم
نکوداشت دکتر علی منتظری

استقبال از خانه نمایش

برنامه های خانه نمایش اداره تئاتر با استقبال تماشاگران روبه رو شد. گرچه خانه نمایش در روزهای اول، رونق کمتری داشت اما با گذشت چندروز از جشنواره شاهد حضور گسترده تماشاگران بود. مریم معترف، مدیر خانه نمایش گفت: «اگر پیش از جشنواره به تعداد صندلی های خانه نمایش اضافه نشده بود، تعدادی از تماشاگران باید به صورت ایستاده، نمایش ها را میدیدند.»

وی افزود: «در روزهای اول تعداد زیادی از مردم از برگزاری جشنواره بی خبر بودند اما بعد از گذشت چندروز که مردم از ماجرا باخبر شدند، از نمایش های خانه نمایش بخوبی استقبال کردند.»

نمایش های خانه نمایش اداره تئاتر که بیشتر از میان کارهای شهرستانی انتخاب شده اند مورد توجه دیگر هنرمندان شهرستانی قرار گرفته است و بسیاری از آنان از طریق دیدن این آثار با خانه نمایش که بعد از مدتها دوباره راه اندازی شده، آشنا می شوند.



گزارش نشست تخصصی با حضور مدیران تئاتری

جین فرر: هنرمندان ایرانی تأثیر مثبتی بر من گذاشتند

«جین فرر، فرای لیسن و ماوسیچ نواک، مدیران تئاتری هستند که از کشورهای بلژیک و لهستان در نشست تخصصی روز گذشته در کافه تریای چهارسو به بحث با هنرمندان و علاقه مندان ایرانی نشستند.»

«فرای لیسن»، مدیر جشنواره هنری بروکسل، درباره فعالیتهای خود در این مجموعه گفت: «ما وظیفه انتخاب کارهای برگزیده برای شرکت در جشنواره هنری بلژیک را داریم و در این مجموعه غالباً توجه به کارهای مدرن داریم، زیرا به دنبال معرفی افرادی هستیم که تا امروز شناخته نشده اند و این افراد سرنوشت سازان نسل آینده تئاتر هستند.»

وی ادامه داد: «من در انتخاب آثار برگزیده اصلاً به دنبال این نیستم که محصولات هنری را خریداری کنم بلکه به دنبال این هستم که کارهای برگزیده را دعوت کنم و به آنها سفارش تولید دهم.» ویلسن با تأکید بر نوع نگرش خود در انتخاب کارها گفت: «ما به دنبال افرادی هستیم که دید انتقادی نسبت به جامعه خود دارند، زیرا اینها افرادی هستند که جرأت انجام کارهای مدرن و جسارت تجربه های جدید دارند. این افراد به دنبال این تجربه های مدرن دست به خلاقیت و استفاده از تکنیک های خلاقه هم می زنند.»

وی اضافه کرد: «من همواره به دنبال گروههایی هستم که سؤالیهای متعددی در کارهایشان دارند و آن تصورات کلیشه ای و همیشگی را تغییر می دهند.»

این مدیر تئاتری همچنین درباره تفاوت های تئاتر دولتی و یا غیر دولتی در سیستم تئاتری هر کشوری گفت: «حمایت دولتها یا به صورت مالی و یا کنترل کننده است ولی باید دید کدامیک از این حمایتها به نفع تئاتر است زیرا که دولتها

گاهی در ازای حمایت های مالی خود از تئاترها و جستجوی ممیزی نمایش ها و رسیدن به نظرات خود در تئاتر هستند، در حالیکه به اعتقاد من، دولتها موظف هستند که تهیه ابزار و سایر توسعه و برنامه ریزی تئاتر کشورشان را عهده دار شوند و در کنار آن تئاترهای

مستقل به وجود آورند.»

مدیر جشنواره هنری بروکسل در پایان افزود: «وظیفه هنرمند، دست یافتن به یک رابطه اجتماعی است و در عین حال دولت باید برای بروز این استعدادها سرمایه گذاری کند و این امکان را برای گروه های تئاتری فراهم کند تا دولت را نقد کنند.»

در ادامه این نشست، «جین فرر»، یکی از مدیران هنری جهانی از کشور انگلستان، با اشاره به حضور قبلی خود در ایران، گفت: «سه سال پیش برای نخستین بار به عنوان یک طراح صحنه به ایران آمدم و آن زمان دیدی اساطیری و متعصب نسبت به ایران داشتم، در حالی که بعد از آمدن به این کشور و دیدن وضعیت هنری ایران از نزدیک، تمام این ذهنیتها شکسته شد، زیرا که هنرمندان ایرانی تأثیر بسیار مثبتی بر من گذاشتند.»

وی در پایان، با اشاره به حضور کشور لهستان در جشنواره بین المللی تئاتر فجر، گفت: «مشکلات در تئاتر ایران زیاد است و به اعتقاد من این عامل، خود گامی در جهت بروز خلاقیت و رسیدن به یک زبان تئاتری نوین در کارهای ایرانی شده است، به همین دلیل هم بعد از حضورم در ایران، علاقه زیادی داشتم تا گروه «کارمن فونیر» را به ایران بیاورم و این اتفاق امروز حاصل شد.» آخرین سخنران این نشست، «ماسیچ نواک» مدیر تئاتر «گذانسگ» از کشور لهستان بود. این مدیر تئاتری نیز با اشاره به حضور خود در ایران، گفت: «بار نخست است که به ایران آمده ام ولی هنوز کارهای زیادی ندیده ام. متأسفانه در کشور ما اطلاعات زیادی درباره کشور ایران داده نمی شود و رسانه های غربی هم قاعدتاً تبلیغ منفی از این کشور می کنند، در حالیکه حضور من در ایران برایم یک شوک بزرگ بود و این کشور را کاملاً متفاوت از تمام حرفهای رسانه ای دیدم.»

نواک نیز در ادامه صحبت های خود درباره شرایط انتخاب گروه های تئاتری، گفت: «هنرمندان باید امکان بروز نظرات متفاوت و مخالف نسبت به سیستم رسمی دولتها

را داشته باشند تا از این راه پرورش یابند. البته این اتفاق در جوامع مختلف بسته به میزان انعطاف پذیری آنها عکس العملهای متفاوتی را در بردارد.»

جایگاه عمل آزادانه و لیبرال است و ما نباید هیچ گونه محدودیتی در فعالیت های هنری داشته باشیم.



از دحام برای تماشای نمایش خیابانی لهستانی

نمایش کارمن فونبر به کارگردانی پاول ژکوتاک از کشور لهستان این روزها به یکی از پرطرفدارترین کارهای جشنواره تبدیل شده است.

این نمایش که در محوطه رو به روی تالار وحدت اجرا می شود هر شب ساعت ۲۲ در معرض دید عموم قرار می گیرد.

نمایش، داستان اختلافات تاریخی اقوام مختلف سرزمین بوسنی و هرزگوین را به شکلی نمادین به تصویر می کشد.

شب گذشته میزبان ازدحام علاقمندان به حدی بود که عبور و مرور در خیابان استاد شهربار

با مشکل مواجه شد. عکس، صحنه ای از اجرای نمایش را نشان می دهد.



تغییر در برنامه ریزی جشنواره های استانی

از سال آینده، نمایش های شرکت کننده در جشنواره های استانی و منطقه ای از طریق اجرای عمومی در شهرستان ها انتخاب می شوند.

همایون قنواتی، مسئول امور استان ها در مرکز هنرهای نمایشی با بیان این مطلب گفت: «یکی از مشکلات اصلی ما در بخش شهرستان ها انتخاب آثار از طریق جشنواره هاست. به این صورت که کارها برای تولید در جشنواره آماده می شود و نه اجرای عمومی.»

وی تغییر سیستم جشنواره را نیازمند طی فرایند دو سه ساله دانست و گفت: «امیدوارم در این فرصت بتوانیم بخشی از سیاست ها و برنامه ریزی هایمان را که نیاز به بازیگری دارد، اصلاح کنیم.»
قنواتی در پایان گفت: «بهبود وضع تئاتر در شهرستان ها نیازمند بازنگری در برنامه ریزی سیاستگذاران، هنرمندان و تماشاگران، به عنوان سه ضلع مثلث تئاتر است.»

«نقد ۵»، برگزیدگان کانون منتقدان را معرفی می کند

نتایج آرای اعضای کانون ملی منتقدان تئاتر در آخرین شماره ویژه نامه «نقد» منتشر می شود. مهرداد رایانی مخصوص، عضو هیأت مدیره کانون ملی منتقدان گفت: «در تلاش هستیم تا به جمع بندی آرای خود برسیم و بتوانیم نتایج را در آخرین شماره «نقد» منتشر کنیم.»

آخرین شماره «نقد» همزمان با مراسم اختتامیه جشنواره فجر، منتشر می شود. رایانی درباره انتشار این نشریه گفت: «در سال های قبل به خاطر شرایط خاص جشنواره، وضعیت مطلوبی برای گفت و گو وجود نداشت اما از آنجا که معتقد بودیم حتماً باید نقد و بررسی صورت گیرد، تصمیم گرفتیم این شکل از نقد را در جشنواره، داشته باشیم.»

وی افزود: «این شکل از نقد بسیار ماندگارتر و تأثیرگذارتر است هر چند باز هم فرصت چندانی برای عمیق دیدن و عمیق فکر کردن وجود ندارد اما امیدواریم در سال های آینده بتوانیم دست کم فرصتی یک روزه به دوستان کانون بدهیم تا آثار را نقد کنند.»

لازم به ذکر است، جوایز برگزیدگان هیأت داوران کانون، همزمان با جشن سالانه آنها در سال آینده اهدا می شود.

دو روز و سه نمایش

نمایشنامه‌های عروسک (بابک صفی‌خانی)، وقتی علاءالدین چراغ جادو داشت (کرامت رودساز) و کل ووی (حمید صفایی) در دوروز باقی مانده جشنواره خوانده می‌شوند. جلسات نمایشنامه خوانی ویژه جشنواره فجر هر روز در تالار بتهوون خانه هنرمندان ایران برگزار شده است. در این جلسات روزانه دو نمایشنامه در سانس‌های ۱۴ و ۱۵ به اجرا در آمده‌اند.

بابک والی، عضو انجمن نمایشنامه نویسان خانه تئاتر که نمایشنامه «وقتی شب فرا می‌رسد» را روز سوم جشنواره روخوانی کرده است درباره برگزاری این جلسات توسط خانه تئاتر می‌گوید: «این یک حرکت صنفی ارزشمند است که از سوی کانون نمایشنامه نویسان انجام شده است. نمایشنامه‌ها به انتخاب این انجمن اجرا می‌شوند.»

وی ادامه داد: «این جلسات قبلاً به شکل دیگری برگزار می‌شد اما هدف آنها توجه به گروه‌های تئاتری بود. این نمایشنامه‌ها از میان آثار اعضای انجمن که همگی عضو گروه‌های تئاتری بوده‌اند، انتخاب شده‌است.»

به اعتقاد وی، استقبال از این برنامه به مکان آن بر می‌گردد: «سال‌های گذشته، نمایشنامه‌ها در کافه تریای تالار اصلی تئاتر شهر خوانده می‌شد اما از آنجا که امسال کافه‌تریا ویژه اجراهای خاصی در نظر گرفته شده، تصمیم گرفتیم آنها را در تالار بتهوون برگزار کنیم و به همین دلیل شاید استقبال کمی نسبت به سال‌های قبل شده باشد. تئاتر شهر محل حضور بسیاری از علاقه‌مندان تئاتر در طول جشنواره است و خیلی از آنها ساعت ۳ بعد از ظهر را که کمتر اجرایی در آن انجام می‌شود، به شرکت در جلسات نمایشنامه خوانی اختصاص می‌دادند.»

امام رضا جابری انصار، مسئول برگزاری این جلسات که خود نیز نمایشنامه «آنتیک» را روخوانی کرده بود، معتقد است: «هدف ما خواندن صرف نمایشنامه‌ها نیست بلکه در تلاش هستیم که در صورت امکان برای آثار شرکت کننده در این بخش نوبت اجرای عمومی بگیریم. اگر یک سالن به این کار اختصاص داده شود، کل آثار می‌توانند اجرای عمومی بگیرند.»

بعد از سلام و احوالپرسی تنها سؤالی که این روزها سرزبان اهالی تئاتر می‌چرخد این است که کدام نمایش را تا الان دیده‌اید و...؟

از اهالی تئاتر می‌پرسیم: کدام نمایش را تا الان دیده‌اید؟

و فکر می‌کنم الوتریا و شهرهای نامریی در حد اجرا خیلی خوب بودند.

سیامک احصایی: فقط توانستم نمایشهایی که در «کارگاه نمایش» اجرا داشتند را ببینم. به اضافه نمایش «منطقه اشغال شده» که از کشور آلمان آمده بود. هر سه نمایش «الوتریا»، «شهرهای نامریی» و «تلخ مثل عسل» را دوست داشتم و به نظرم هیچ کدام در حد تمرین نبودند و بهتر از آن ظاهر شدند.

از اجراهای خارجی هم کار «اسرار شبانه» آلمان را دیدم که به نظرم نسبتاً خوب آمد. گرچه احساس می‌کنم نمایشهای ایرانی و حتی همین کار «خانه» یک سر و گردن از کارهای خارجی که امسال در جشنواره بودند بالاتر بود. «آنتیگونه» و «هنگامی که بلبل...» را هم دیدم که آنها را اصلاً نپسندیدم.

اصغر همت: نمایشهای «منطقه اشغال شده»، «سیرک»، «اسرار شبانه»، «مردی در بند»، «سانتا کروز»، «هابیل و قابیل» و ... را دیدم. به نظرم نمایش «منطقه اشغال شده» کار بدیعی بود. و مرا به خودش جذب کرد و نمایش «سانتا کروز» را هم دوست داشتم. نمایش نامه بسیار خوبی داشت و خانم روستا نشان داد می‌تواند کارگردان موفق باشد با توجه به اینکه «سانتا کروز» دومین کار او در حرفه کارگردانی است. بازیگران کار هم بسیار خوب بازی کردند.

رضا بابک: نمایشهای «آنتیگونه»، «مده‌آ»، «خواستگاری و خرس» و «الهملت» را دیدم و فکر می‌کنم نمایش «مده‌آ» گلچهره سجادیه بسیار شسته رفته و کامل بود و از متن خوبی بهره می‌برد، نمایش «خواستگاری و خرس» متن و طنز قابل قبول و بسیار خوبی داشت که در اجرا خودش را نشان داده بود. «الهملت» را هم دوست داشتم. اجرایی داشت که به نظرم می‌توانست با آدم ارتباط برقرار کند. به هر حال «هملت» این حسن را دارد که می‌شود اجراهای متفاوتی از آن دید.

امیر دژاکام: نمایشهای «تلخ مثل عسل» و «سیرک» را دیدم و باید این مطلب را در مورد آتیلا پسینانی بگویم که افتخار می‌کنم بین کارگردانان تئاتر ما، کسی مثل آتیلا پسینانی، حضور دارد.

او خیلی دقیق‌تر و مدرن‌تر از کارهای لهستان و آلمان نمایش خودش را اجرا کرد در مورد نمایش «سیرک» هم باید بگویم، این نمایش با تکنیک خیلی خوبی اجرا شد ولی کار بر جسته و خاص نبود.

پانته‌آ بهرام: نمایشهای «ژولیوس سزار» به روایت کابوس»، «الوتریا» و «شهرهای نامریی» را دیدم که زهر سه کار خوشم آمد و هر سه کار را دوست داشتم

گزارشی از کارگاه آموزشی گروه «مارین باد» از کشور آلمان خواهران برونته ادبیات خودشان را آفریدند

«مارگارت بورلو» عضو گروه تئاتر «مارین باد» از آلمان روز چهارشنبه هفتم بهمن ماه در خانه هنرمندان درباره نقش زنان نویسنده در ادبیات اروپا سخنرانی کرد. «بورلو» با اشاره به سرچشمه نهضت مذهبی در اواخر قرن ۱۲ گفت: «شکل گیری این نهضت به خاطر فقر در جوامع اروپا بود. در چنین فضایی زنان مشکلات زیادی داشتند. حتی نمی توانستند به کلیسا راه یابند. در نتیجه زنان انجمن های تشکیل دادند و در آن سوگندی به نام «سوگند عروس های مسیح» یاد کردند. البته کلیسا این انجمن را به رسمیت نمی شناخت، هدف انجمن عروس های مسیح این بود که به زنان هویت ببخشد. این هویت در نویسندگی نمایان شد. در آن زمان ادبیات کلیسا به صورت لاتین بود، اما این زنان لاتین نمی دانستند، اما به نحوی که معلوم نیست لهجه آلمانی را آموختند. امروز ثابت شده است همین نهضت نقش مهمی در پدید آمدن زبان آلمانی داشته است.»

«بورلو» در ادامه گفت: «نویسنده های انجمن عروس های مسیح از جمله «مشتهلید» یک انقلاب را در ادبیات اروپا آغاز کردند. زیرا خدا را درون خود حس می کنند. وقتی از خدا حرف می زنند، از خودشان می گویند و این اولین مثال برای «فردگرایی» در اروپاست.»

این تفکر در آلمان بازتاب گسترده ای داشت. تا جایی که ادبیات نامه نویسی در میان زنان شکل گرفت. اهمیت ادبیات نامه نویسی از این رو بود که موضوع های شخصی، خصوصی و تفکرات و احساسات زنان را عنوان می کرد. این سبک نگارش در روند ادبیات رمانتیک آلمان

مخصوصاً نویسندگان زن نقطه عطفی به حساب می آید. «بورلو» شهرت خواهران برونته را مدیون زندگی افسانه ای آنها دانست و گفت: «این سه خواهر در دوران کودکی نویسندگی را آغاز می کنند. سه خواهر در بازی های کودکانه خود، با استفاده از تخیل اعجاز آمیز شان، شهرها و کشورهایی می ساختند که عشق، جنگ، زندگی و حتی مطبوعات و جراید در آنها حضور داشت. نوشته هایی که در کودکی آغاز کردند بعد ها به صورت کتاب چاپ شد. ویژگی خواهران برونته این بود که با هم نوشتن را شروع کردند و تصمیم گرفتند با تبادل نظر و ارتباط، مخارج زندگی خود را از راه نویسندگی تأمین کنند. بطوری که منزل آنها شبیه به یک کارگاه ادبیات شده بود. آنها موفق شدند از یک بازی کودکانه برای زندگی خود هم شغل بیافرینند و هم ادبیات خاص خودشان» در پایان سخنرانی، «مارگارت بورلو» به جوه ادبیات خواهران برونته، «امیلی، شارلوت و آنا» اشاره کرد و گفت: «در آثار خواهران برونته بخصوص «امیلی و شارلوت» تصویری از یک زن قوی، خود باور و مستقل ارائه شده است. همه شخصیت های زن در آثار ایشان برای رسیدن به استقلال شخصی تلاش می کنند و در نهایت آن را به دست می آورند. زنان آثار برونته، همواره از عشق به عنوان بزرگترین ثروت خود یاد می کنند و هیچ وقت از شکست زنان حرفی به میان نمی آورند. به نوعی خواهران برونته بارزترین نویسندگانی هستند که در باره زنان نوشته اند.»



از کارگردانان می پرسیم از اجرای تان راضی بودید؟ امروز «قطب الدین صادقی» پاسخ می دهد

دکتر قطب الدین صادقی با نمایش «عکس یادگاری» در جشنواره بیست و سوم حضور یافت و مثل همیشه با استقبال خوبی از سوی علاقه مندان تئاتر رو برو شد. او درباره اجرای سه شنبه شب «عکس یادگاری» گپ کوتاهی زده ایم:

* از اجرای تان راضی بودید؟

- از اجرای اول خیر، چون اجرای نخست بیشتر شبیه یک تمرین عمومی بود تا اجرا و بازیگران هنوز با صحنه و دکور آشنا نبودند. اما در اجرای دوم همه چیز خوب بود و بازیگران به خوبی انتظارات را برآورده کردند و کاملاً هماهنگ بودند.

* استقبال تماشاگران چگونه بود؟

- استقبال فوق العاده ای از نمایش شد و هر دو سانس مملو از تماشاگرانی بود که عاشقانه تئاتر را دوست

دارند. بسیاری هم بیرون از تالار ماندند آن هم به دلیل کمبود جا که اعتراض خودشان را به انواع مختلف نشان دادند. ما هم تصمیم گرفتیم اجرای سومی بگذاریم که متأسفانه این مهم میسر نشد و شرمنده این عزیزان شدیم. البته به نظرم این حسن جشنواره است که مردم این قدر علاقه نشان می دهند که بیایند و یک نمایش را از نزدیک ببینند.

* به آن چیزی که می خواستید رسیدید؟

- خیر، چون به آن چیزی که می خواهم، در اجرای عمومی خواهم رسید و مطمئناً با این شتابزدگی جشنواره، نه من، بلکه هیچ کارگردانی نتیجه مطلوبی نمی گیرد. حداقل باید هفت، هشت اجرا پشت سر گذاشته شود تا نتیجه مطلوب به دست آید.

لطفاً چراغ‌ها را

کارگردان نمایش درباره آن می‌گوید: «این کار بسیار واقع‌گرا است و آنچه که در این نمایش بیشتر از همه برایم جذاب است به خود موضوع برمی‌گردد. یک خانواده به عنوان یک نهاد کوچک از جامعه مطرح است و من سعی کرده‌ام که شکل خانواده را در کارم در بیاورم.» دکور و طراحی صحنه کارهم، شبیه موضوع نمایشنامه آن واقع‌گرا است.

در نمایش «زنی...» امیر دلآوری؛ سحر ولدبیگی، کامبیز دیرباز، بهار ارجمند و مریم معتمدی بازی می‌کنند و نویسنده متن آن چیستا یربی است. سیما تیرانداز که پیش از این، کارهایی چون «برخورد نزدیک از نوع آخر»، «یک شب کوچک»، «هتل عروس»، «محاله فکر کنی...» را در کارنامه کارگردانی اش دارد، نمایش «زنی...» را در ساعت‌های ۱۸ و ۲۰ در تالار قشقایی روی صحنه خواهد برد. این نمایش ۸۰ دقیقه طول خواهد کشید.

اژدها چهرک؛ روایتی نواز شاهنامه

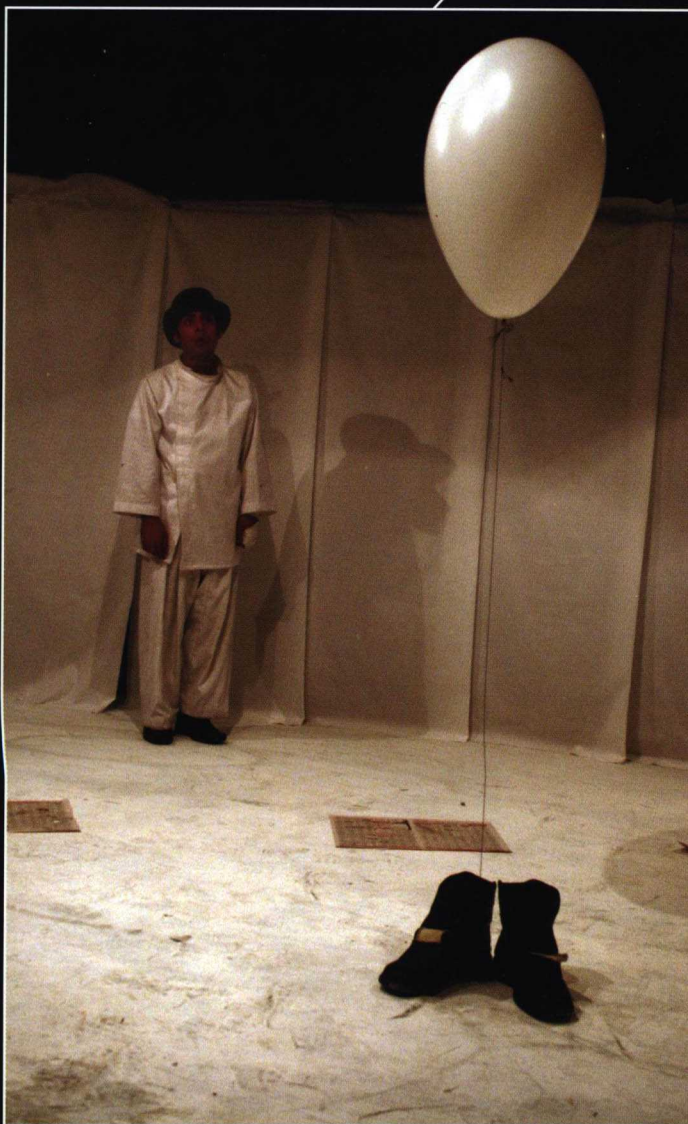
یکی از استادان تئاتر همیشه می‌گفت: «شاهنامه به کروصل است!» شاید از همین روست که کمتر جشنواره تئاتری را در ایران می‌توان یافت که قصه‌ای از شاهنامه را - مستقیم و غیرمستقیم - روی صحنه نکشیده باشد.

در جشنواره امسال هم چند اثر از روی شاهنامه نوشته و اجرا شده است که «اژدها چهرک» یکی از آنها است: «نمایش‌نگاهی دارد به داستان شاهنامه، اما قصد دارد نگاهی متفاوت به ضحاک داشته باشد. او این بار در هزاره‌ای دیگر طلوع می‌کند و مردمان رنج دیده او را به فریادرسی فرا می‌خوانند و ضحاک با عنوان فریادرس در هزاره‌ای نو ظهور می‌کند. این هزاره شاید در پس باشد یا شاید در پیش.»

مجید واحدی زاده درباره خصوصیت نمایشی کارش می‌گوید: «مهمترین مشکل این نمایش برای ما تعداد زیاد بازیگران زنش بوده که ما حدوداً به ۴۰ بازیگر زن احتیاج داشتیم. من با تغییری که در متن دادم، این تعداد را به ۱۳ بازیگر کاهش دادم.»

واحدی زاده در کارهای گذشته اش هم به کارهای اسطوره‌ای توجه خاصی داشته است و قصه‌های شاهنامه نیز جزو متن‌هایی است که در این راستا بیشتر مورد توجه اش بوده‌اند. از جمله کارهای قبلی این کارگردان می‌شود به «زه آشوب»، «در جامع مردگان»، «سبز، سهراب، سرخ» و «آوای مهر» اشاره کرد.

در نمایش «اژدها چهرک» بازیگرانی از جمله مجید واحدی زاده، شراره هزاری، رقیه مهری، فرشید سلامت و علی دانش حضور دارند و در ساعت ۱۵ و ۱۷/۳۰ در تالار مولوی به روی صحنه خواهد رفت. این نمایش ۶۰ دقیقه به طول خواهد انجامید.



انگار همین دیروز بود که بولتن جشنواره را شروع کردیم. امروز دقیقاً هشت روز از جشنواره گذشته و جشنواره امسال هم رو به پایان است. در حالی که بعضی‌ها هنوز در تب و تاب جشنواره پارسال مانده‌اند.

زنی که تابستان گذشته رسید؛ خاطرات خانوادگی

سیما تیرانداز از اوایل دهه هفتاد، یعنی از زمانی که به عنوان بهترین بازیگر برگزیده شد خود را به عنوان یک هنرمند فعال در تئاتر مطرح کرد. او امسال با «زنی که تابستان گذشته رسید»، در جشنواره حضور دارد که داستان «یک خانواده چهارنفره است که عزادار از دست دادن پسر بزرگشان هستند. آن‌ها تصمیم می‌گیرند که طبقه بالای ساختمان را اجاره بدهند. با ورود مستأجر جدید، اتفاقات متعدد و جدیدی رخ می‌دهد که ماجرای اصلی نمایش بر آن بنا می‌شود.»

خاموش نکنید!

سجاد صاحبان زند
مجید توکلی

که می تواند به خوبی حالت نمایشی پیدا کند. محسن مخملباف با فیلم «گبه» در سال ۷۳ یکی از حرکت های نمایشی درباره هنر این منطقه را انجام داد. فرهاد ناظرزاده کرمانی هم نمایشنامه های با این موضوع نوشته است. «در میان ابرها» نمایشی دیگر است که به این موضوع می پردازد: «نمایش موازی داستان کوچ مردمان قشقایی و مهاجرت ایرانیان در سالهای اخیر».

این نمایش که کارگردانی آن را امیررضا کوهستانی انجام داده، در ساعت های ۱۴ و ۱۸ و ۲۰ در کارگاه نمایش اجرا می شود و در آن حسن معجونوی و شیوا فلاحتی بازی می کنند. «در میان ابرها» ۵۰ دقیقه طول خواهد کشید.

چراغ ها را خاموش نکنید؛ یک داستان کاملاً واقعی

«چراغ ها را خاموش نکنید» نمایشی است که از دو بخش تشکیل شده است: «بخش اول زمان موشک باران و بمباران تهران را نشان می دهد و در بخش دوم به زمان حال می آییم. در بخش اول زنی اسیر می شود و در بخش دوم برمی گردد».

هومن برق نورد که این نمایش را بر اساس نوشته ای از نرگس امینی روی صحنه آورده در مورد آن می گوید: «من و همسر (نرگس امینی) تصمیم گرفتیم که کاری را درباره دفاع مقدس اجرا کنیم. به دنبال موضوعی بودیم که تازه و بکر باشد و به همین علت این موضوع را انتخاب کردیم».

او در توضیح کارش به این نکته اشاره می کند که برای نوشتن این نمایشنامه تحقیقات بسیاری انجام داده اند و در آن تحقیقات به سراغ خانم هایی رفته اند که در زمان جنگ اسیر شده اند. برق نورد در ادامه می گوید: «ما با این خانم ها مصاحبه هایی انجام دادیم و همچنین کتاب هایی را خواندیم تا به موضوع نزدیک تر شویم. تلاش کردیم که قصه ای را روی صحنه ببریم که به واقعیت نزدیک باشد و مخاطب با آن احساس بیگانگی نکند».

هومن برق نورد که در گذشته کارهای «فصل مادر بزرگ» و «معادله مثلثاتی» را در کارنامه دارد، نمایش «چراغ ها...» را در ساعت های ۱۶ و ۱۹ در تالار کوچک روی صحنه می برد و در آن نرگس امینی، نگار عابدی، فرزین صابونی، آزاده کریمی و خود هومن برق نورد بازی خواهند کرد. این نمایش ۷۰ دقیقه طول می کشد.

همچنین نمایش های «سکوت (۱۶ و ۱۸/۳۰ در تالار سنگلج)، خودم فقیر، بختم فقیر» (ساعت ۱۶ و ۱۸ در تالار هنر) به صرف جای (ساعت ۱۵ در خانه نمایش)، مجلس شبیه خوانی مسلم بن عقیل (ساعت ۱۴ در فضای باز تئاتر شهر) کارمن فونیر (ساعت ۲۲ مقابل درب تالار وحدت) روی صحنه می روند.

«داستان در نه موقعیت نمایشی شکل گرفته و اجرا می شود در این ۹ موقعیت از آثار نویسندگان به نام مهران صوفی موقعیت هایی نقل می شود: ناگفته ها، ماجرای سوسک ها، اپیدمی خنده، پدر، جایی دور از اینجا، افسانه، فرشته ای دیگر به دنیا آمد، پژواک، تنهاراه ممکن».

تنهاراه ممکن؛ ۹ داستان

محمد یعقوبی که در سال های گذشته با کارهایی چون «زمستان ۶۶»، «رقص کاغذ پاره ها»، «یک دقیقه سکوت»، «گل های شمعدانی» و «دل سگ» در جشنواره حاضر بوده، امسال با «تنهاراه ممکن» در جشنواره حضور یافته است. او در مورد کارش می گوید: «در این نمایش تکه هایی از آثار مهران صوفی است که ما در اصل به معرفی اش می پردازیم. یکی دو تا از این قصه ها تخیلی است و بقیه وضعیت ایران معاصر را ارایه می کند. شاید بتوان گفت که این نمایش بزرگداشتی از مهران صوفی است».

او در مورد کارش توضیح می دهد که در این ۹ موقعیت نمایشی، خواسته است که ارتباط موضوعی بخش های مختلف حفظ شود و بررسی کارهای صوفی این وابستگی را به وجود آورده است. به همین علت کارگردان از یک دکور ثابت استفاده می کند و این ۹ موقعیت را در آن به اجرا می گذارد.

در این نمایش بهروز بقایی، ناهید مسلمی، علی سلیمانی، حمید ابراهیمی، آیدا کیخانی، جواد مولانیا، نسرین نصرتی و پگاه صباغی بازی می کنند و در ساعت های ۱۷/۳۰ و ۲۰ در تالار سایه اجرا می شود. «تنهاراه ممکن» ۹۰ دقیقه به طول می انجامد.

«داستان های باورنکردنی» ما را به یاد نمایش های «کمدی دلارته» می اندازد. در نمایش های «کمدی دلارته» بیشتر گروه های نمایشی به صورت سیار و دوره گرد کار اجرا می کردند. «داستان های باورنکردنی» هم داستانی چنین دارد: «زن و مرد دوره گردی با اجرای نمایش خود هر بار داستانی را روایت می کنند و این بار داستان آن ها یک داستان چینی است: داستان زندگی زن و مردی حقه باز که آن را به نمایش درمی آورند».

مرحان قمری و رسول تقوی بازیگران این نمایش اند و کارگردانی آن به عهده حسن وارسته است. «داستان باورنکردنی...» در ساعت ۱۶ و در تالار نو به روی صحنه می رود. زمان این نمایش ۶۰ دقیقه خواهد بود. قابل ذکر است که این نمایش فردا هم در همین ساعت و همین تالار اجرا می شود.

داستان های باورنکردنی یک زن؛ دستفروشی

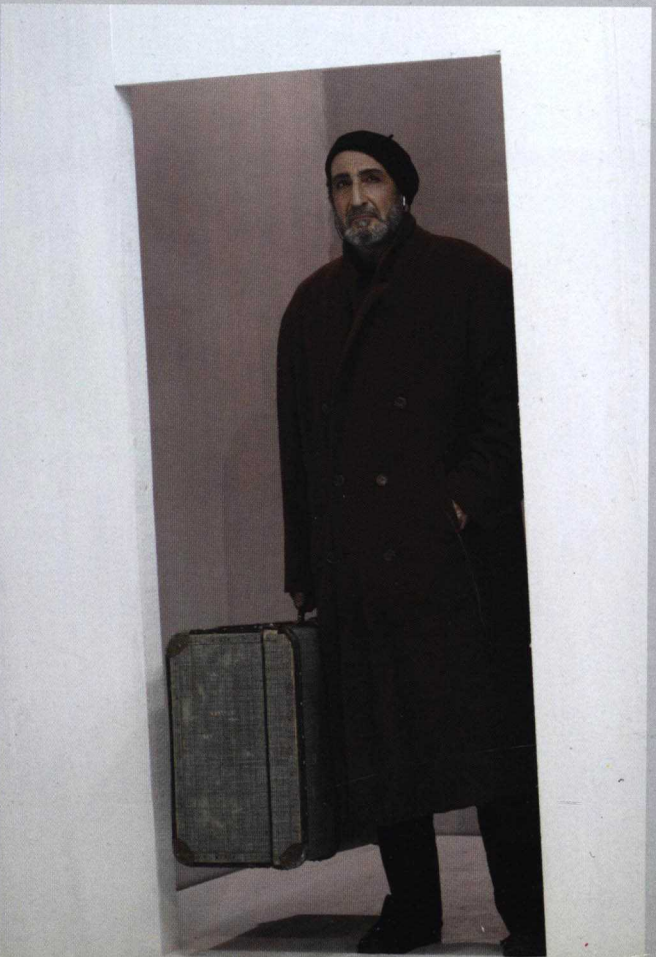
«داستان های باورنکردنی» ما را به یاد نمایش های «کمدی دلارته» می اندازد. در نمایش های «کمدی دلارته» بیشتر گروه های نمایشی به صورت سیار و دوره گرد کار اجرا می کردند. «داستان های باورنکردنی» هم داستانی چنین دارد: «زن و مرد دوره گردی با اجرای نمایش خود هر بار داستانی را روایت می کنند و این بار داستان آن ها یک داستان چینی است: داستان زندگی زن و مردی حقه باز که آن را به نمایش درمی آورند».

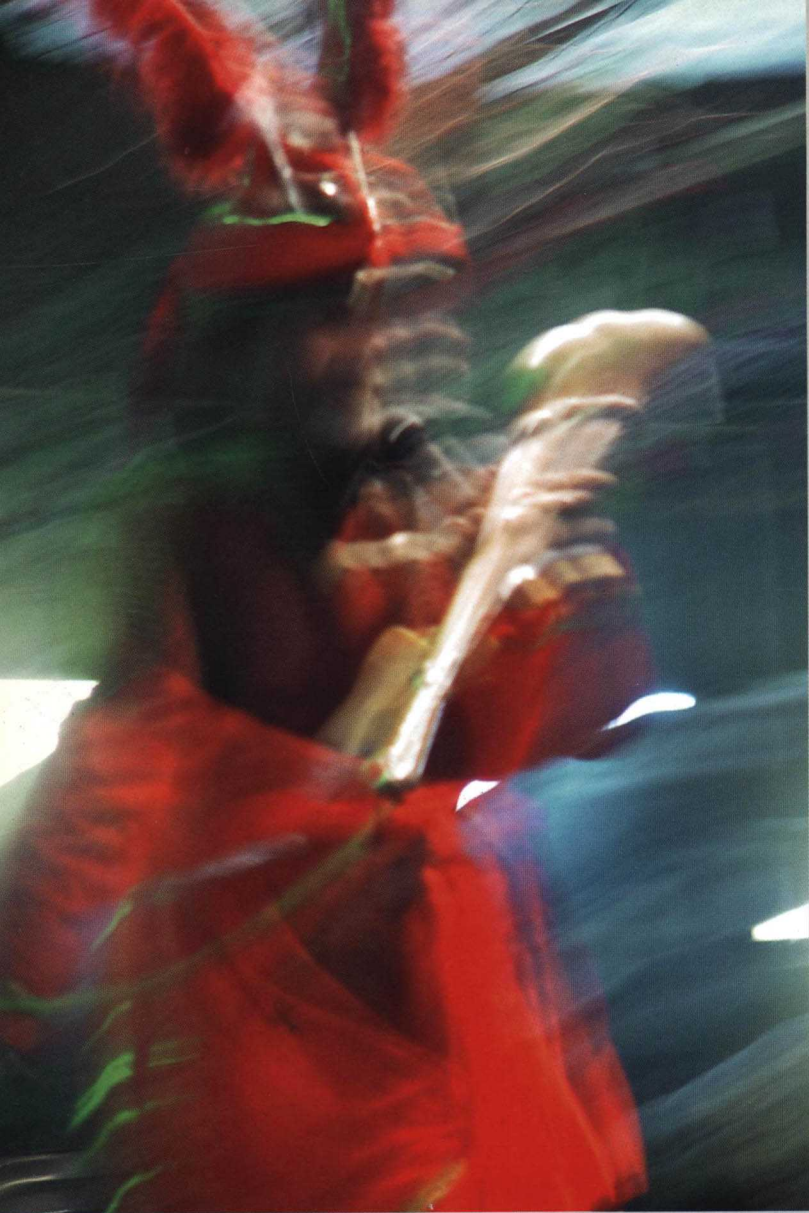
مرحان قمری و رسول تقوی بازیگران این نمایش اند و کارگردانی آن به عهده حسن وارسته است. «داستان باورنکردنی...» در ساعت ۱۶ و در تالار نو به روی صحنه می رود. زمان این نمایش ۶۰ دقیقه خواهد بود. قابل ذکر است که این نمایش فردا هم در همین ساعت و همین تالار اجرا می شود.

«در میان ابرها؛ سفر کوچ مردمان قشقایی یکی از آن موضوع های جذاب است



- ۵ و ۱ شب خواهران بروتنه
- ۱۲ بکش تا اونجا که نفس داری بکش
- ۴ دن کیشوت
- ۶ مانتو آبی
- ۱۳ و ۲ شهرزادوهفت قصه‌اش
- ۳ پروانه درمشت
- ۸ سنگ
- ۱۱ تجربه های آخر
- ۹ مجلس شبیه خوانی جنگ خندق
- ۱۰ کارمن فونبر
- ۷ آر نولت
- عکس روی جلد - دن کیشوت





9



10



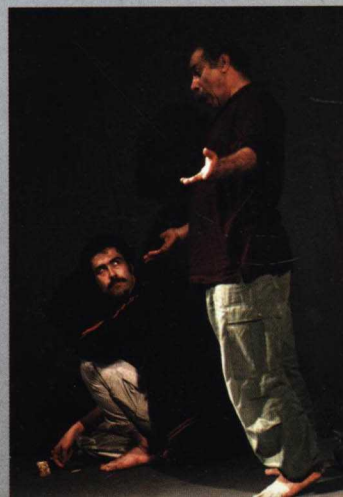
11



12



13



14



نکوداشت

دکتر علی منتظری مقدمه

مدیر برجسته تئاتر کشور

در دهه شصت



عبور از گذرگاه

امسال جشنواره به احترام مردی از جابرمی خیزد که پرچم تئاتر را در دهه پرتب و تاب شصت، بردوش کشید و آن را به سلامت از گذرگاه های پرنشیب و فراز عبور داد.



دانسته اند.

منتظری از فضای تئاتر کشور در دوران مسؤولیت خود چنین یاد می کند: «در این مدت با همکاری هنرمندان تئاتر کشور تلاش کردیم، کارهای محوری مهمی را از جمله ارتقای جایگاه تئاتر کشور دنبال کنیم. برای این منظور دو اقدام موازی صورت گرفت یکی تأسیس انجمن نمایش در سراسر کشور و دیگری، ایجاد یک ردیف در بودجه کشور تحت عنوان تحول و گسترش تئاتر کشور بود. حتی قبل از انقلاب ما برای تئاتر بودجه خاصی نداشتیم، با این حال بعد از انقلاب در سخت ترین شرایط بحرانی کشور، با رایزنی های پی گیرانه، نمایندگان مجلس را متقاعد کردیم و این کار انجام شد بنابراین برای اولین بار برای تئاتر ردیف و بودجه در نظر گرفته شد. متأسفانه بعد از اتمام دوره مسؤولیت من در مرکز هنرهای نمایشی این ردیف هم حذف شد. تا اینکه ۶ سال بعد، در دوره نخست ریاست جمهوری آقای خاتمی، ایشان از موضوع حذف ردیف تئاتر در بودجه کشور مطلع شدند و خوشبختانه دوباره این ردیف را برای تئاتر در نظر گرفتند.»

مدیر اسبق مرکز هنرهای نمایشی ادامه می دهد: «بخش دیگری از فعالیت های ما روی کارهای بین المللی متمرکز شد. برای اولین بار بعد از انقلاب ارتباطات بین المللی تئاتر ایران را با سایر کشورها برقرار کردیم و در اوایل مسؤولیتیم کمیته ملی تئاتر ایران وابسته به یونسکو را تشکیل دادیم. اگرچه این کمیته قبل از انقلاب تأسیس شده بود، اما هیچگونه فعالیتی نداشت. بیشتر کشورهای دنیا در انستیتو بین المللی تئاتر وابسته به یونسکو که نقش سازمان مادر را دارد عضویت دارند. معمولاً در هر کشور یک کمیته ملی تئاتر تشکیل می شود، در این کمیته، هنرمندان برجسته عضو می شوند. بعد از انقلاب با اینکه حق عضویت را پرداخت می کردیم ولی بعد از مدتی به علت عدم فعالیت امتیاز انستیتو بین المللی تئاتر را از دست دادیم و عضویت ایران لغو شد. در این دوران طی ارتباطاتی که انجام شد توانستیم عضویت مجدد ایران را در این نهاد

آن روزهای زمستان سرد سال ۱۳۳۷، چه کسی فکر می کرد او یک روز یک اپیدمیولوژیست شود، چه کسی فکر می کرد پژوهشگر انتخابی دانشگاه گلاسکو شود، چه کسی فکر می کرد یک روز مدیریت تئاتر کشور را برعهده گیرد و چه کسی فکر می کرد چهل و شش سال بعد آدم هایی بخواهند از زحمات او در عرصه تئاتر تقدیر کنند. دکتر علی منتظری مقدم در سال ۱۳۳۷ در شهرستان قم به دنیا آمد. او دارای دکترای تخصصی بهداشت عمومی با گرایش اپیدمیولوژی است. از سال ۱۹۹۷ به عنوان پژوهشگر افتخاری دانشگاه گلاسکو انتخاب و سال ۱۳۸۱ موفق می شود جایزه نخست هفتمین جشنواره پزشکی رازی را به دست آورد. همچنین سال ۲۰۰۲ فلوشیپ پزشکی اجتماعی را از کالج سلطنتی انگلستان دریافت می کند.

او اکنون بیشترین فعالیت های خود را به جهاد دانشگاهی اختصاص داده و بانی مراکزی چون خبرگزاری ایسنا و پژوهشکده های علمی و فرهنگی و هنری جهاد و ... بوده است. منتظری بخش عمده ای از موفقیت و محبوبیت خود را در حیطه های فرهنگی کسب کرده است. وقتی ۱۹ ساله بود، نمایش «مضرات دخانیات» چخوف را در دانشگاه تهران کارگردانی و بازی کرد. از جمله نمایش های دیگر که به صحنه برد، می توان به «انفجار» نوشته پرویز بشردوست، «بلال» حمید خبری، «در حاشیه کویر» نوشته عباس جهانگیریان، «مسلم» نوشته علی تفضلیان و ... اشاره کرد.

دکتر منتظری از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۷۱ ریاست مرکز هنرهای نمایشی را برعهده داشت. هروقت سخن از تئاتر به میان می آید، هنرمندان و دست اندرکاران شناخته شده تئاتر کشور، از پیشکسوتان تا نسل امروز نام او را به یاد می آورند. هنرمندانی چون عزت الله انتظامی، علی نصیریان، محمدعلی کشاورز، حمید سمندریان، اکبر زنجانیپور و ... همواره از او به عنوان مدیر برجسته تئاتر دهه شصت یاد کرده اند و منش و روش او را در دوران مدیریت تئاتر کشور یکی از بهترین ها

روزنامه

بیت و سومین جشنواره
بین المللی تئاتر فجر
شماره هشتم



نصرت

فرهنگی به دست بیاوریم. به طبعیاً از هنرمندان و نویسندگان برجسته تئاتر کشور برای عضویت در این کمیته دعوت کردیم. در همان سال رئیس انستیتو بین المللی تئاتر «بتینی» و همچنین ریاست کانون منتقدان تئاتر جهان که یک فرانسوی بود به ایران آمدند.»

در دوران مسؤولیت منتظری در مرکز هنرهای نمایشی به کمک بهروز غریب پور، هما جدی کار، مرضیه برومند، زنده یاد کامبیز صمیمی مفخم و ... و شعبه کانون نمایشگران جهان در ایران تحت عنوان «مبارک- یونیم» تأسیس شد. او در این باره می گوید: «بخش عمده ای از اهداف مرکز، برقراری ارتباط با مراکز جهانی تئاتر بود. در این دوره توانستیم یک فضای جدی برای هنرمندان بوجود آوریم. حتی تعدادی از گروه های نمایش شهرستانها را برای کسب تجربه و ارایه کار به کشورهای فرانسه، آلمان مکزیک، هلند، کانادا و .. فرستادیم. براساس تبادل نظر و فضای جدیدی که بوجود آمده بود، خانواده تئاتر ایران موفقیت هایی کسب کرد. حسین فرخی نویسنده نمایشنامه «غروب یک برکه» در جشنواره ادبیات نمایشی مکزیک جایزه نخست را بدست آورد. به دنبال این در سال ۱۹۹۱ برای اولین بار توانستیم تیم فستیوال آوینیون فرانسه را به ایران اختصاص دهیم.

بدین ترتیب رئیس جشنواره آوینیون «آلن گرومبک» به ایران آمد.

در آن سال آیین مراسم تعزیه، آیین مراسم زورخانه، خیمه شب بازی و موسیقی سنتی ایران در فضای سالن اصلی جشنواره آوینیون اجرا شد. اجرای نمایش های تعزیه، افرادی مثل داود فتحعلی بیگی و هاشم فیاض بازتاب وسیعی در سطح جهان داشت. همزمان با «پیتربروک» و «ژان کلود کوریر» مذاکراتی راجع تئاتر ایران و برنامه های مشترک انجام دادیم.»

دکتر منتظری در پاسخ به این سؤال که چرا بعد از این دوران درخشان مقوله تئاتر را کنار گذاشت و

به کارهای پژوهشی در جهاد دانشگاهی پرداخت، عنوان کرد: «من همیشه عضو جهاد دانشگاهی بوده و هستم. در دوران مسؤولیتم در مرکز، هیچ وقت رابطه ام با جهاد قطع نشده بود، الآن هم به خانه اصلی ام برگشت ام. صادقانه می گویم در مدت ۷ سالی که مسؤول مرکز هنرهای نمایشی بودم، حتی یک ریال از بودجه سازمان مرکز هنرهای نمایشی دریافت نکردم. برای اینکه من عضو جهاد دانشگاهی بودم و حقوقم را از جهاد دریافت می کردم. بنابراین بنا بر خواست خودم، به لحاظ مالی به صورت افتخاری کار می کردم. پس به لطف خدا و حمایت هنرمندان تئاتر، توانستیم گامهای نوبی برای تئاتر برداریم. بخش دیگری از کار من توجه جدی به تئاتر شهرستانها و راه اندازی جشنواره های استانی بود. البته نه به این دلیل که جشنواره برگزار کنیم، بلکه می خواستیم تئاتر شهرستانها را به عنوان پشتوانه اصلی تئاتر کشور احیا کنیم، اتفاقاً حرکت خوبی بود ولی متأسفانه این حرکت ابتر ماند.»

دکتر منتظری مقدم، مهمترین نکات مدیریت تئاتر را چنین تشریح می کند: «مدیریت در مرکز هنرهای نمایشی نمی تواند مثل مدیریت های سنتی و از بالا به پایین باشد. باید در یک فضای عاطفی و رابطه انسانی شکل بگیرد. اگر در این جهت تلاش کنیم، قطعاً نتیجه خواهیم گرفت. در دوران مدیریتم تلاش کردم سازمان هنرهای نمایشی جمهوری اسلامی را تشکیل دهم بخشی از این ایده تا مرحله تدوین اساسنامه تنظیم شد اما متأسفانه نتوانستیم این طرح را در چرخه بروکراسی و دیوان سالاری به مقصود برسانیم.

گفت‌و‌گو با عوامل گروه تئاتری «Emergency exit» از کشور کانادا

از تکنولوژی جدید نمی‌ترسیم

چندساعتی بیشتر به پرواز آنها به سمت «تورنتو» نمائده است و گفت‌و‌گوی مادر آخرین روز حضورشان در ایران، در رستوران هتل بزرگ فردوسی انجام می‌گیرد. شون مک ماهان و کوین ریس کلینگز تنها اعضای گروه «Emergency exit»

یا همان خروج اضطراری هستند. و تنها سه سال است که این کمپانی تئاتری را راه اندازی کرده اند، هر چند که پیش از این هم فعالیتهای مجزای تئاتری داشته‌اند. آشنایی آنها با تئاتر فجر از طریق «سهیل پارسا» و «لوان هفت وند»، کارگردان ایرانی مقیم کانادا صورت گرفته و به دنبال این تماس آنها نیز کارهای اجرایی خود را برای دبیر خانه جشنواره‌ار سال می‌کنند و با نمایش «الان کجایی؟» به ایران آمدند.

این کمپانی تئاتری «خروج اضطراری» دقیقاً چه ویژگی‌هایی دارد؟ - اساس کارهای ما بر تئاتر «آلترناتیو» و تجربی است. از طرفی در اجراهایمان به صورت چند رسانه‌ای «Multi Madia» هم عمل می‌کنیم ولی در مورد موضوعات مورد توجه گروه باید بگوییم که تمام تأکیدمان روی مانیفست و درونیات خودمان است. منظور از «مانیفست و درونیات گروهی»، چیست؟ یعنی اصلاً روی متون نمایشی معتبر تمرکز نمی‌کنیم؟ - نه، این بدین معنا نیست، چون ما روی کارهای کلاسیک و متون شناخته شده مثل آثار «پینتر» کار می‌کنیم ولی باز هم عمده تمرکزمان را روی موضوعات روز گذاشته‌ایم و سعی داریم تا با تماشاگران رک و راست برخورد کنیم، به همین دلیل هم مسائل روز را به صورت ساده‌ای نمایش می‌دهیم تا تماشاگران وجه مشترک آن را بگیرند.

در این مسیر تا چه اندازه بر وجه انتقادی موضوعات روز توجه می‌کنید؟ - نقد مشکلات در کارهای ما به‌نوعی وجود دارد ولی از طرفی به هیچ وجه نمی‌خواهیم فرد خاصی را مورد انتقاد قرار دهیم یا مخاطبان‌مان را نصیحت کنیم و به آنها آموزش و پند دهیم، بلکه قصد داریم تا حس تفکر و نگاه متفاوت تماشاگران را نسبت به موضوعات روز بیدار کنیم.

و تمام این اتفاقات در یک مجموعه گروهی شکل می‌گیرد؟ دقیقاً همینطور است، یعنی ما دو نفری تمام کارهای صحنه و اجرا را به تنهایی انجام می‌دهیم. خودمان نور پردازی می‌کنیم، تماشاگران را هدایت می‌کنیم، طراحی صحنه را به‌تنهایی انجام می‌دهیم و... البته نباید فراموش کنیم که در لیست اجرای کارهای فجر دوست نداشتیم که عنوان کار گروهی برای ما ذکر شود، ترجیح می‌دادیم تا نام گروهمان عنوان شود.

این نمایش هم با همین مؤلفه‌هایی که عنوان شد شکل گرفت؟ «الان کجایی» قسمت دوم از یک سه‌گانه است که پیش از این در سال ۲۰۰۳ در فستیوال «روبارب» تورنتو اجرا رفت ولی با توجه به بزرگ بودن پروژه، دو بخش از کار را نیاوردیم چون ناخودآگاه احتیاج به تیم فنی بزرگی داشتیم. البته شرکت در جشنواره تئاتر فجر باعث شد تا دید بهتری نسبت به این نمایش پیدا کنیم و ایده‌های جدیدی برای اجرای کار بدست آوریم.

در واقع با محدودیتهایی که برای اجرای این نمایش پیدا کردیم، توانستیم به راحتی قسمت اول و دوم از این سه‌گانه را با هم ترکیب کنیم و یک اجرای متفاوت پیدا کنیم.

این محدودیتهایی که از آن صحبت می‌کنید تا چه اندازه به شرایط اجرا در ایران، مربوط می‌شود؟ - چندان به این بخش ارتباط ندارد چون در هر حال ما مجبور بودیم که از کانادا تجهیزات بیشتری بیاوریم و این به معنای هزینه بالای کار در کمپانی می‌شد، در حالیکه این مبلغ زیاد از عهده ما خارج است.

پس با این وجود برای اجرای نمایش‌ها بتان از طرف دولت کمک مالی نمی‌گیرید؟ - در هر حال ما یک کمپانی خصوصی هستیم و در کنار فعالیت حرفه‌ای تئاتر، تدریس و کار در رستوران را نیز انجام می‌دهیم، تا از این طریق بتوانیم با آرامش بیشتری به کار تئاتر بپردازیم، زیرا ما در کمپانی تئاتریمان هیچ بودجه سالیانه‌ای نداریم و از طریق در آمد نمایش‌هایمان برای کارهای بعدی گروه هزینه می‌کنیم، البته نباید فراموش کنیم که بعضی اوقات از طرف سازمانهای فرهنگی کانادا کمک‌های ناچیزی به ما می‌شود.

تا چه اندازه معتقدید که اجرای نمایش «الان کجایی؟» جزو نمایش‌های «کافه - تئاتری» محسوب می‌شود؟ - ما فکر می‌کنیم که این نمایش هم می‌تواند در کافه اجرا شود و هم در سالن. پیش از این هم یک بار این کار را در یک سالن بزرگ اجرا کردیم.

اجرای شما در سالن و کافه چه تفاوتی با هم دارند؟ - تماشاگران کانادایی خیلی مؤدب و منضبط هستند. وقتی در سالن می‌نشینند، با آرامی به کار نگاه می‌کنند ولی بر عکس وقتی همین نمایش در یک کافه اجرا می‌شود، بیشتر مردم را درگیر خود می‌کند.





زمان کافی

نداشتیم

گفت و گو با محمد اطبایی مدیر بخش بین الملل تئاتر

ماهنامه پلنگ

بعد از صحبت هایی که با ریاست مرکز داشتیم اصلی ترین سیاست و قدم اولمان این شد که مرکز در راستای سیاست دولت مبنی بر کاهش تصدی گری دولت و واگذاری کارها به بخش خصوصی، حرکت کنیم و بتوانیم گروه های نمایشی را تشویق کنیم و امکانی بوجود بیاوریم که ارتباط مستقیم با جشنواره ها و مدیران جشنواره ها ایجاد کنند نه اینکه مرکز از حمایتش کنار بکشد اما اینطور نباشد که این حضور صرفاً به واسطه مرکز انجام پذیرد. در همین راستا از همان ابتدا به طور جدی شروع به دعوت مدیران فستیوال های مختلف از سراسر دنیا کردیم و نزدیک ۴۰ مدیر به این جشنواره آمدند و تئاترها را دیدند و مطمئن هستیم سال ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ میلادی سال های بسیار خوبی برای تئاتر ایران جهت حضور در فستیوال های خارجی خواهد بود.

از طرف دیگر ما امسال تماشای هیچ نمایشی را به گروه ها و مدیران تئاتری کشور پیشنهاد نکردیم و هیچ کار خاصی نبوده که به آنها پیشنهاد دیدنش را بدهیم و انتخاب با خود مدیران بوده و این روشنگر سیاست ماست.

سؤال بعدی که این روزها مطرح است مسئله ITI ایران است. بالاخره تکلیف آن چه شد باتوجه به اینکه مدیر ITI هم همین روزها به ایران می آید؟

بله، این از آن مواردی است که ابهامات زیادی داشت و از همان بدو ورود من به این بخش مدیریت نسبت به این قضیه نگاه ویژه داشت. ما با مطالعه اساسنامه به این نتیجه رسیدیم که نمایندگی ITI به هیچ وجه نمی تواند یک سازمان یا مرکز دولتی به عهده بگیرد.

ما هر کمکی از دستمان برآید انجام و به حمایت مان ادامه می دهیم. حق عضویت ITI را با اینکه شکل مهمی داشت پرداخت کردیم.

ما در مردادماه بود که جلسه ای با تعداد زیادی از دست اندرکاران تئاتر داشتیم و مجموعه تصمیم گرفت جناب دکتر خاکی، خانم ثمنی و بنده را همان جا انتخاب کنند که این سه نفر مسؤول ارتباط با کمیسیون ملی یونسکو در ایران باشند و این سه نفر هر کدام لیستی از تئاترها تهیه کنند تا دعوت نامه ای برای آنها ارسال شود و از هر کدام از آنها خواسته شود برای مجمع عمومی ۱۰ نفر را انتخاب کنند که کمیسیون ملی یونسکو برای آن ۱۰ نفر دعوت نامه بفرستد. لیست بلندبالایی تهیه شد تا در آن مجمع تصمیم نهایی گرفته شود.

متأسفانه از مردادماه تاکنون کمیسیون ملی یونسکو درگیر کارهای مختلفی بوده که این مهم صورت نگرفته.

در مجموع مهم ترین ویژگی بخش بین الملل این دوره جشنواره چیست؟

به زعم بنده این دوره خیلی نزدیک به ایده ال هامان نبود. توان و امکاناتمان در حال حاضر منجر به حضور این ۱۴ گروه شد و مطمئنم کارهای بهتری بوده که از آنها غافل شده ایم اما به هر حال ما مشکل سالن داریم، وقت کم داشتیم و بودجه کافی نداشتیم و نمی توانیم گروه های خیلی معروف را به ایران بیاوریم. با همه اینها سعی کردیم آن تنوع ژانرهای مختلف تئاتر که مدنظرمان بوده را رعایت کنیم.

بخش بین الملل جشنواره تئاتر فجر از جذاب ترین بخش های جشنواره است. بخشی که می تواند در آن شاهد اجرای آخرین تئاترهای جهان باشند. درباره مسائل مربوط به بخش بین الملل با مدیر این بخش گفت و گو کرده ایم.

کارهای خارجی حاضر در جشنواره امسال چگونه به جشنواره دعوت شدند؟

متأسفانه ما در شرایط عادی برای آماده شدن جهت برگزاری دو جشنواره بین المللی در فاصله کوتاه یعنی جشنواره عروسکی و فجر قرار نداشتیم. من از تاریخ هفت تیر در این بخش شروع به کار کردم و تمام تلاش من بود که این جشنواره به هر ترتیب که بر گزار شود از همان روز تلاش برای جشنواره عروسکی آغاز شد. فاصله ۲ ماهه یک شوخی بزرگ بود اما به لطف دوستان توانستیم آن را آبرومند بر گزار کنیم. همان موقع فراخوانی تهیه کردیم و آن فراخوان را برای تمام مراکز و نمایندگی هایش در کشورهای مختلف و سفارتخانه هایشان در ایران ارسال کردیم و در کنارش سعی کردیم سفرهایی برای دیدن نمایش هادر جشنواره های معتبر جهانی ترتیب دهیم. خوشبختانه مدیریت جشنواره ادینبورگ از ریاست مرکز هنرهای نمایشی دعوت کرد و مدیر مرکز به همراه دبیر جشنواره و یک نفر از اعضای هیأت انتخاب کارهای خارجی به اسکاتلند رفتند. بعد از آن هم هیأت هایی برای جشنواره پاییزه پاریس و دو جشنواره تئاتر در آلمان اعزام شدند و برای دو جشنواره در ارمنستان و کانادا از تئاترهای ایرانی مقیم آن کشورها خواش کردیم نمایش ها را برای ما بازبینی کنند. در مجموع ۶ جشنواره بین المللی تئاتر و ۱۲۰ نمایش مورد بازبینی قرار گرفت.

جدا از این ۱۲۰ نمایش حدود ۷۰ نمایش دیگر به دنبال فراخوانی که ارائه کرده بودیم از کشورهای مختلف به ما ارائه شد و قریب ۱۹۰ نمایش مورد بازبینی قرار گرفت.

همان ابتدا قرار بر این گذاشتیم باتوجه به تعداد محدود سائنها، سقفی برای کارهای خارجی بگذاریم و قرار را بر دعوت حداکثر ۱۵ نمایش خارجی گذاشتیم و همان طور که مطلع هستید ۱۴ نمایش از ۱۰ کشور به جشنواره فجر امسال دعوت شدند.

و مثل هر سال آلمان حضور پررنگ تری دارد.

بله و علتش این است که ما از ده ماه پیش با کشور آلمان قرارداد داشتیم که اولی «سرزمین اشغال شده» بود و یکی هم «هابیل و قایل» بود به کارگردانی آتیلا پسیانی که با اداره فرهنگ شهر کلن به طور مشترک تهیه کردیم. مشارکت در همه اشکال وجود داشته: متن، کارگردانی، سرمایه گذاری، نمایش در ایران، در آلمان و شیوه عرضه به رویدادهای بین المللی.

ارتباط های پیشین با گروه های تئاتری چقدر ادامه یافته و چقدر بر ایجاد ارتباط های جدید تأکید داشته اید؟

من تصور می کنم ظرفیت تئاتر ما بسیار بالاتر از این حجم از حضورهای بین المللی بوده که تا به حال وجود داشته و معمولاً بین چند گروه تقسیم شده و حالا چند گروه هم به طور مستقیم جهت اجرای خارج از کشور اقدام کردند.

Massich Noac: Iranian Theater Should Perform Internationally

“The Iranian theater is in excellent condition and can appear more influential internationally,” said Massich Noac, the manager of Godansk theater in Poland, in a news conference with international theater managers. “I was astonished when I arrived in Iran. What I saw was entirely different from the image presented in the western media,” he added. He emphasized that theater actors all around the

world must be criticizing their social situations, regardless of the condition in which they are. He referred to actors as the open eye of the society and added that executives and planners must convey the critical opinions of actors to the public. “Educating such people is a responsibility of arts and artists,” he mentioned.

Noiy Lissen: Governments should Support the Theater

“Providing means of development and planning for the theater is one of the responsibilities of governments,” said Noiy Lissen, the art executive of Brussels Festival. “Support is generally conceived as financial support and controlling activities (censorship). However, a main concern is how strongly the theater should be supported financially. Governments are responsible for their national theater. Nev-

ertheless, there is an undeniable need for independent theater to perform as a social medium, which I totally agree with,” noted Lissen. “An artist should be given the opportunity to ask questions in plays. Governments should invest in theater and also provide the opportunity for theater groups to criticize them, as criticism leads to development of arts in societies,” he emphasized.

Jane Ferrer: Misconceptions Dispelled

“My journey to Tehran proved that western media are mere falsifiers,” said Jane Ferrer, the exhibitor of art products from England. “Three years ago, under the false impression imposed by the media, I traveled to Iran for the first time. But I encountered something unexpected. The first play I really liked and thought would be a good choice to present in other countries was ‘The Sleeping Gang’ by Atilla

Pesyani,” she exclaimed. As a person who selects theaters to be performed all over the world, Ferrer evaluated the Festival as a good opportunity to further interactions and talk about the influential aspects of theater. “One of my greatest hopes was to bring the Polish theater to Iran, which I managed to do this year,” she added.

TODAY'S PERSPECTIVE

Thursday, January 27th

Vahdat Hall
Performance: 19:00
The Deranged Samurai
Director: Shurio Zanji

Sangelaj Hall
Performances: 16:00
– 18:30
Silence
Director: Mohammad Yazdi

Honar Hall
Performances: 16:00
– 18:00
The Poor and Unlucky Me
Director: Sadegh Farahmand

Molavi Hall
Performances: 15:00
– 17:30
The Little Dragon-Faced
Director: Majid Vahedi

Khaneh Namayesh
Performance: 15:00

Invitation to Tea
Director: Masood Targhibi

Kargahe Namayesh (Theater-e-Shahr)
Performances: 14:00
– 18:00 – 20:00
Among the Clouds
Director: Amirreza Kouhestani

The Café of the Main Hall (Teriaye Talare Asli)
Performance: 15:00
Ding Maro
Director: Mehdi Saki

Khorshid Hall
Performance: 16:00
Waiting for Goodo
Director: Homayoun Ghanizadeh

No Hall (Theater-e-Shahr),
Performance: 16:00
The Unbelievable Story of a Lady
Director: Hassan Varasteh

Koochak Hall (Theater-e-Shahr)
Performances: 16:00
– 19:00
Don't Turn Off the Lights
Director: Houman Barghnavard

Chaharsoo Hall (Theater-e-Shahr)
Performances: 17:00
– 21:00
The Night of Bronte Sisters
Director: Ditter Komel

Sayeh Hall (Theater-e-Shahr)
Performances: 17:30
– 20:00
The Only Possible Way
Director: Mohammad Yaghoobi

Ghashghaii Hall (Theater-e-Shahr)
Performances: 18:00
– 20:00

The Woman who Arrived Last Summer
Director: Sima Tirandaz

The Main Hall (Theater-e-Shahr)
Performances: 18:30
– 21:00
Arnolt
Director: Erich Wardgirlingz

Outdoors (Theater-e-Shahr)
Performance: 14:00
Passion-Play: Moslemebn-e-Aghil

Outdoors (Vahdat Hall)
Performance: 22:00
Carmen Fonber
Director: Paul Jequotac

Goftogoo Hall (Review Session)
Performances: 14:00
– 15:00
The Doll
Director: Babak Safikhani

We didn't have enough time

The international section of the Fajr Theater Festival is one of the most attractive parts of the festival, in which recent foreign plays are performed. This is an interview with the administrator of the international section about the related issues.

*** How were the foreign plays selected and invited to the festival?**

- Unfortunately, in ordinary conditions, we didn't have enough time to prepare for two subsequent international festivals, the Puppet Festival and the Fajr Festival, with a short interval in between. In spite of the prevailing issues, since I joined the administration, I tried to make preparations to hold both festivals. The two-month interval was more like a joke, but with the valuable help of other colleagues, we managed to hold the Puppet Festival respectably. At the same time, we prepared invitations to send to organizations, and representatives in different countries and also to all embassies in Iran. Meanwhile, we arranged trips to attend international festivals to select plays. The managing board of the Edinburgh Festival invited the head of the Performing Arts Center and a group consisting of the head of the center, the manager of the festival and a member of selecting board traveled to Scotland. Following the trip, several groups attended The Fall Paris Festival and two other festivals in Germany. There were two other festivals in Armenia and Canada, the plays of which were reviewed by Iranian theater groups residing in those countries at our request. On the whole, six international festivals and 120 plays were reviewed. Those aside, about seventy other plays were received following the invitations and a good 190 plays were reviewed for selection. Considering the number of halls, we decided to limit the number of foreign plays to participate in the festival and a limit of 15 plays was decided upon. As you already know, there are 14 foreign plays performed in this year's festival.

*** As usual, the greatest number of plays are from Germany.**

- That's right. The reason is we signed a contract with Germany to perform "The Occupied Zone" and "Cain and Abel" ten months ago. Iran and Germany cooperated in all aspects: script writing, directing, investment, performance in Iran and Germany, and agreement on how to perform in International events.

*** How much have the previous contacts with international theater groups deepened and**

how much are new contacts emphasized?

- I personally think that we attend many more international festivals than what we are doing now.

The current issue regarding performance in international festivals is the governmental process. We intend to encourage the groups and provide them with opportunities to make direct contacts with festivals and festival managers. This doesn't mean we will not support them. But we want them to function independently of the administration. So, we invited forty managers of international festivals to see the plays and we are hopeful that the Iranian theater will be seen more and more in international festivals in 2005 and 2006.

On the other hand, we did not recommend any of the plays to Iranian theater groups or officials. They have made their own choices and that clarifies our policies.

*** Another question heard here and there is about ITI and Iran. It is said that the manager of ITI is coming to Tehran soon. What has happened?**

- Well, this has been one of the ambiguous issues, which has been of great importance to the managing board. After studying the charter, we concluded that no governmental organization or administration could represent ITI. We will do whatever possible to support private organizations. We have even paid the membership fee to ITI, even though it was not clear.

In August, we had a meeting with theater officials and Dr. Khaki, Ms. Samini and I were elected to take the responsibility of corresponding with the National Commission of UNESCO in Iran. Each of us created a list of people involved in the theater to be asked to introduce 10 others to be invited to the general assembly by the commission. Lists have been written, but the commission has been engaged in other activities and no decision has been made yet.



A HAUNTING VIEW OF MAN'S INHUMANITY

Teatr Biuro Podrozy has been setting the streets of Tehran ablaze with their internationally renowned production of Carmen Funebre.

First performed out of Poland at The Edinburgh Fringe Festival, Scotland, the company have received prizes and plaudits from all over the world.

Iran is the 38th country across five continents.

Working with refugees from Bosnia in 1994 Carmen Funebre is a blistering portrayal of civil war capturing the overwhelming terror when an occupying force takes over a civilian community.

Using few words, a thudding sound track, fire, and giant masked war lords the performance addresses the terror of all wars, ethnic conflicts as well as nationalism and intolerance.

"Terrifying, electrifying and unmissable." The Times, UK

8
Theatre
Daily Bulletin of the 23rd
International Fair Theatre
Festival
Thursday, January 27th

